

ՌՈՒՍ-ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆՈՐ ՅԱՌԱԶՆԵՐԱՅԻ ՓՈՒԼ ԿԸ ԹԵԽԿՈՒՄԷ

Երեքշաբթի, 23 Օգոստոս 2022-ին, ՍԱՆԱ հաղորդեց, որ Մոսկուայի մեջ, Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար դոկտ. Ֆայսալ ալ-Մըքտատ իր ռուս պաշտօնակից Սերկեյ Լաւրովի հետ ունեցած մամուլի ասուլիսի մը ընթացքին խօսք առնելով ըսաւ. «Նախ եւ առաջ, Սուրիոյ նախագահ Պաշար ալ-Ասատին ողջունելով կը փոխանցեմ Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինին, Ռուսիոյ մարտիկները բարգաւաճում եւ յաղթանակ Ուրալի տարածքին համար իր պատերազմին մէջ»:

Նախարար Մըքտատ այնուհետեւ ըսաւ, որ ռուս-սուրիական յարաբերութիւնը յառաջդիմած է, իսկ ներկայիս աւելի կը զարգանայ, որովհետեւ երկու բարեկամ ժողովուրդները կը ձեռնարկեն միասնաբար աշխատանք տանիլ միջազգային ապահովութեան պահպանման համար: Այս իսկ պատճառով, Ռուսիա տարբեր ոլորտներու մէջ Սուրիոյ աջակցութիւն կը տրամադրէ:

Ապա նախարար Մըքտատ շեշտեց, որ յառաջիկայ օրերուն, Սուրիոյ, Տոնեքի եւ Լոկանսքի հանրապետութիւններուն միջեւ փորձառութիւններու փոխանակում տեղի պիտի ունենայ:

Իր կարգին Լաւրով հաստատեց, որ Ռուսիոյ եւ Սուրիոյ Արտաքին գործոց նախարարութիւններուն միջեւ գործակցութիւնը կայուն է՝ առ ի գործադրումն Փութինի եւ Ասատի համաձայնութեան, ուր կը շեշտուէր երկու երկիրներուն յարաբերութեան ամրապնդման կարեւորութիւնը: Լաւրով վերահաստատեց, որ Ռուսիա բարձր կը գնահատէ Սուրիոյ զօրակցութիւնը Ռուսիոյ, յատկապէս Ուրալիոյ դէմ իր մղած պատերազմին մէջ: Ան գնահատեց նաեւ Տոնեք եւ Լոկանսք հանրապետութիւններուն ճանաչումը Սուրիոյ կողմէ:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ՝ ՍՈՒՐԻՈՅ ՊԱՇՏՈՆԵԱՆԵՐՈՒՆ

Երկուշաբթի, 22 Օգոստոս 2022-ին, Սուրիոյ նախագահ Պաշար ալ-Ասատ հրապարակեց 2022-ի «14» թուակիր սահմանադրական հրամանագիրը, որուն համաձայն 100.000 ս.ո. նուէր գումար կը յատկացուի Սուրիոյ պետական պաշտօնեաներուն:

Հրամանագիրին մէջ ներառուած են նաեւ հանգըստեան կոչուած պաշտօնեաները, գիտնորական ծառայողները, ինչպէս նաեւ ժամական դրութեամբ աշխատող պաշտօնեաները:

Յիշենք, որ այս գումարը կը յատկացուի մասամբ օժանդակելու երկրի տնտեսական ծանր պայմաններուն եւ տղածին ի տես դժուար պայմաններու մէջ յայտնուած երկրի աշխատող տարրին:

ԻՇԽԱՆ ՍԱՂԱԹԵԼԵԱՆ. «ԵԹԷ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԱԿԱՆ ԸՆԴՎՉՈՒՄ ԳՈՒՆԵՆԱՆՔ, Ո՛՞՞ չՐԱԺԱՐԱԿԱՆ, Ո՛՞՞ ԱԼ ՊԱՇՏՈՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ»

Երկուշաբթի, 22 Օգոստոսին ՅՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի ներկայացուցիչ, Հայաստանի Ազգային Ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Իշխան Սաղաթելեան հարցազրոյց տուաւ «Երկիր Մետիա», «Հ2» եւ «5-րդ Ալիք» պատկերասփիւռի կայաններուն:

Սաղաթելեան հարցազրոյցի ընթացքին ըսաւ, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը երեք անգամ անդրադարձած է «Դիմադրութիւն» շարժումին տարբեր հարցազրոյցներով եւ յայտարարութիւններով եւ Հայաստանի Ընդդիմութեան գործունեութեան հիմնականին մէջ այն պարունակին մէջ, որ Հայաստանի մէջ կան վրէժխնդրական ուժեր, որոնք կը խանգարեն Նիկոլ Փաշինեանին՝ շրջանին մէջ խաղաղութիւն հաստատելուն, այսինքն՝ այս կեղծ օրակարգով Ատրպէյճանի եւ Թուրքիոյ շահերուն սպասարկելուն:

«Այս աղետը, որ այս օրերուն ունինք, նախատեսուած էր աւելի կանուխ եւ աւելի մեծ ծաւալներով: Հետեւաբար այս իմաստով ակնյայտ են Դիմադրութեան շարժման ձեռքբերումները: Մենք մեր գլխաւոր նպատակին՝ հեռացնել օրուան իշխանութիւնը եւ կանխել այս գործընթացը, տակաւին չենք հասած, բայց վստահ եմ՝ մեր բացթողումները, սխալները գնահատելով, ճիշդ եզրայանգումներ կատարելով կարելի է հասնիլ այս իշխանութիւններու հեռացման: Կարելի էր պէտք չէ յուսահատիլ եւ նահանջել», ընդգծեց Իշխան Սաղաթելեան:

Անդրադառնալով շարժման բացթողումներուն եւ քննադատութիւններուն՝ Սաղաթելեան նշեց. «Մենք մեր ծրագիրներուն մասին խօսած ենք շատ յստակ եւ ոչ թէ մէկ անգամ, ալ բազմաթիւ անգամներ: Այս պայքարը մեզի համար նախընտրական պայքար չէ եղած... Մենք ըսած ենք, որ երկիրը եւ պետականութիւնը վտանգի տակ են: Այս իրավիճակին մէջ, երբ ունինք գոյաբանական խնդիրներ, այս պայքարը վերածել նախընտրական պայքարի, եւ հանդէս գալ նման մանրամասն ծրագիրներով կամ խօսիլ ընկերային հարցերու մասին, երբ առհասարակ պետականութեան»

Շար.՝ 19 3 ➔

ՀՅԴ ԲԻՐՈՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱՐՃԱՆԻ ԱՐՏԱԲԵՐ ՊԱՐՏՈՒՐԱԿԱՆ ԲԱՐԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ

ՀՅԴ Բիւրօն 22 Օգոստոսին հրապարակեց հետեւեալ յայտարարութիւնը. «Խստօրէն դատապարտում ենք Հայաստանի եւ Արցախի Հանրապետութիւններին իշխանութիւնների պարտուողական, իրար հետ համակարգուած, դերերի երեսութական բաժանմամբ՝ մինչեւ վերջ գիշելու քաղաքականութիւնը, որի վերջին օրինակներից մէկն է հայկական Աղաւնոյի եւ Բերձորի յանձնումը Ատրպէյճանի Հանրապետութեան:

Ժողովրդի անունով իշխանութեան ելած եւ ժողովրդի թիկունքում ազգադաւ պայմանաւորուածութիւններով գնացող իշխանութիւնները ոչ միայն համաձայնել են յանձնել հայկական տարածքները թշնամուն, այլ նոյնիսկ այդ քաղաքականութիւնը վարում են իրենց պատախանատուութիւնը բարդելով ուրիշների վրայ: Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանութիւնը հրաժարելով Արցախի յատկապէս ինքնորոշման իրաւունքի եւ անվտանգութեան պաշտպանութեան պատասխանատուութիւնից՝ միաժամանակ հրահրում է հակառուս տրամադրութիւններ՝ յաւելեալ վատթարացման տանելով հայ-ռուսական յարաբերութիւնները: Այս իշխանութիւնների անպատասխանատու կեցուածքը ոչ մի սահման ունի:

Ինչպէս 2020 թ. -ի պատերազմի ահաւոր հետեւանքների, այնպէս էլ մինչեւ այսօր թշնամուն հայկական բնակավայրերի յանձնման եւ Արցախը Հայաստանին կապող միջանցքի ճակատագրի անորոշութեան հարցի ամբողջ պատասխանատուութիւնը ընկնում է Հայաստանի եւ Արցախի Հանրապետութիւնների իշխանութիւնների վրայ: Ո՛չ մէկը չի խուսափի պատասխանատուութիւնից:

ՀՅԴ ԲԻՐՈ

22 Օգոստոս, 2022 թ. »

Խմբագրական

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ ԻՆՉՊԷՍ ՊԻՏԻ ԼՈՒԾՈՒՄ

Սուրիական պատերազմի տարիներուն, Սուրիոյ հայկական վարժարանները բազում հարցեր դիմագրաւեցին. - ուսուցիչներու արտագաղթ, տնտեսական դժուարութիւններ, կառուցներու ապահովութեան, ապա նաեւ վերաշինութեան հարցեր եւ այլն:

Այս հարցերուն լուծումը ժամանակի կը կարօտեր, բնականաբար, որովհետեւ համայնքը ապրեցաւ եւ տակաւին կ'ապրի ե՛լ տնտեսական, ե՛լ մարդուժի տագնապ ու այնքան ալ դիւրին չէ կախարդական ցպիկով մը բոլոր հարցերը միանգամայն լուծելն ու բարուք վիճակի հասնիլը: Այսքանը բնական է:

Կրթական կեանքին մէջ, սակայն, ուսուցիչ մարդուժի պատրաստութեան համար ծրագրեալ աշխատանք մը չ'երեւիր համայնքի վարժարաններու ուսումնակրթական կեանքի կազմակերպման հորիզոնին վրայ: Յատկապէս հայերէնաւանդ ուսուցիչներու ապահովումը կարկտան լուծումներով տեղի կ'ունենայ: Մտահոգուող չկա՞յ, թէ նման կարեւոր հարցի լուծման ծրագիր չկայ ընդհանրապէս, հասկնալի չէ...

Սփիւռքահայ համայնքներու պահպանումն ու գոյատեւումը երաշխաւորող հիմնական ազդակը լեզուն է, այս պարագային՝ արեւմտահայերէնը: Արեւմտահայերէնի կորուստին եղբարմայրերը անթիւ ու անհամար դարձած են մամուլի մէջ, թէ հրապարակի վրայ, ցաւօք սակայն գործնական լուծում որոնողներ երեւելի չեն: Յարգելի կը մնան կարգ մը բացառութիւնները:

Հայկական վարժարանները եւ կրթադաստիարակչական այլ հաստատութիւնները հարկ է օժտել մասնագետներով, կամ մասնագետներու կողմէ վերապատրաստուած նոր ուժերով: Կարկտան լուծումները երկար ժամանակի վրայ ապարդիւն կը մնան:

Բարեբախտաբար մեր համայնքը օժտուած է կրթական պատասխանատու մարմիններով, որոնք առաջին մտահոգութիւնը պէտք է դառնայ հայերէնաւանդ ուսուցիչներու վերապատրաստութեան ծրագրեալ ու շարունակական աշխատանքի մը որդեգրումը կարելի փութկոտութեամբ:

Նոյն խօսքը կը վերաբերի նաեւ մամուլին, մամուլի աշխատակիցներու պատրաստութեան, որպէս լեզուի, մտածողութեան զարգացման ու հայապահպանումի մէկ այլ կարեւոր ազդակ:

Միջոցները անհամար են, յատկապէս համացանցի ծով կարելիութիւններէն օգտուելով տարբեր մասնագետներու փորձառութենէն օգտուելու դիւրութիւնը նկատի ունենալով:

Այլ հարց մըն է ուսուցչական ասպարեզին գրաւիչ դարձընելը, ինչ որ եւս ծրագրաւորումի կը կարօտի: Կարելի չէ ակընկալել մարդուժի պատրաստութենէն հասած վկայեալ ուսուցիչներու կամ գոյ, ատակ ու փորձառու ուսուցիչներու պահպանումը մեր վարժարաններէն ներս ներկայ նիւթական գնահատականներով, այդ ալ տնտեսական ներկայ անմխիթար պայմաններուն մէջ:

Այս հարցերուն լուծումը կրթական եւ ուսումնական մարմիններու նիստերուն անյետաձգելի օրակարգը դառնալու է, որպէսզի վերականգնումի ցարդ տարուած հսկայ աշխատանքը ամբողջական դառնայ ու կառուցներու կողքին մարդուժի առեղծուածն ալ վերջապէս իր լուծումը գտնէ, առնուազն կրթական մարզին մէջ, ու արդիւնքը երեւելի դառնայ:

«Գ.»

-Երեքշաբթի, 23 Օգոստոս 2022-ին, «Ուաթան Անլայն» հաղորդեց, որ Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար դոկտ. Ֆայսալ ալ-Մըքտատ իր ռուս պաշտօնակից Սերկէյ Լաւրովի հետ ունեցած մամուլի ասուլիսին ընթացքին անդրադարձաւ Սուրիա-Թուրքիա յարաբերութեան բնականոնացման պայմաններուն ըսելով.

«Սուրիական-թրքական յարաբերութեան բարելաւումը կախեալ է բանի մը պայմաններէ, յատկապէս Սուրիոյ մէջ թրքական բռնատիրութեան վերջ տալէն»:

Նախարար Մըքտատ աւելցուց. «Կը հաստատենք, որ Ռուսիա եւ Իրան ջանք չեն խնայեր Սուրիա-Թուրքիա յարաբերութեան բարելաւման իրականացման գծով: Այդ մէկը իրականանալու համար Թուրքիան պարտաւոր է Սուրիոյ գերիշխանութիւնը յարգել, սուրիական հողերէն իր ապօրինի ուժերը դուրս բերել եւ Սուրիոյ ներքին հարցերուն չմիջամտել»:

Իր կարգին Լաւրով յայտնեց. «Կարելի է Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ 1998-ի համաձայնութեան յօդուածներուն դառնալ», շեշտելով, որ Ռուսիա չ'ընդունի Սուրիոյ ներքին հարցերուն Թուրքիոյ միջամտութիւնը եւ կը հաստատէ, որ սուրիական տագնապի լուծումը քաղաքական միջոցներով պէտք է ընթանայ:

-Կիրակի, 21 Օգոստոս 2022-ին, քաղաքական վերլուծաբան Սարգիս Գասարճեան հարցազրոյց ունեցաւ թրքական «Halk TV» պատկերասփիւռային կայանին հետ: Հարցազրոյցին ընթացքին, Գասարճեան անդրադարձաւ Սուրիա-Թուրքիա յարաբերութիւններուն եւ այլ քաղաքական հարցերու, զորս կ'ամփոփենք հետեւեալ միտքերուն մէջ.

-Կարելի չէ Դամասկոսի եւ Անգարայի միջեւ յարաբերութիւններու բնականացում ակնկալել նախքան սուրիական հողերէն թրքական ուժերուն ամբողջական դուրս բերումը եւ Սուրիոյ հիւսիսային շրջաններուն մէջ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներուն Թուրքիոյ կողմէ տրամադրուած օգնութիւններու դադարեցումը:

-Չաւուշ Օղլուի յայտարարութիւնը, թէ «Անգարա Դամասկոսին կըրնայ զօրակցիլ ԶԱՍԱՏ-ի դէմ դնելու համար», կարելի չէ յարաբերութեան բնականացման ծիրէն ներս դիտել, որովհետեւ ԶԱՍԱՏ-ի կողքին կան նաեւ այլ ծայրայեղ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներ, որոնք յաճախ Դամասկոսի խաղաղութեան կը սպառնան: Օղլու կեղծոնացած է ԶԱՍԱՏ-ի վրայ, հակառակ անոր, որ վերջինս յայտարարած է, թէ Անգարայի դէմ զինուորական գործողութիւններ պիտի չ'իրականացնէ՝ հիմնուելով Թուրքիան թիրախ չ'դարձնելու իր նախկին խոստումներուն վրայ:

-Եթէ Անգարան Դամասկոսէն կը պահանջէ սուրիական-թրքական սահմաններուն պատասխանատուութիւնը կրել, ինչ որ որեւէ երկրի պարտականութիւնն է իր դրացիներուն նկատմամբ, այդ պատասխանատուութիւնը պէտք է ամբողջականօրէն վստահիլ Սուրիոյ, որովհետեւ սուրիական-թրքական սահմանը սկիզբ կ'առնէ Լաթաքիայէն հասնելով Հասիէ: Այս պարագային, Անգարա պէտք է սահմանի հսկողութեան պատասխանատուութիւնը ամբողջովին սուրիական կառավարութեան յանձնէ:

-Իրատեսական չէ ԶԱՍԱՏ-ը համեմատելը հաւատարմօրակա կազմակերպութիւններու հետ, որովհետեւ ԶԱՍԱՏ-ը միջազգայնօրէն ահաբեկչական կազմակերպութիւններու ցանկին մէջ չէ ներառուած, մինչդէռ հաւատարմօրակա կազմակերպութիւնները՝ ներառուած են:

-Դամասկոս համաձայն չէ արեւելեան Եփրատին մէջ դաշնակցութիւն հիմնել, սակայն այս չի նշանակեր, որ ԶԱՍԱՏ-ին դէմ պատերազմ կրնայ մղել Թուրքիան գոհացնելու համար: ԶԱՍԱՏ-ի հարցը սուրիական ներքին հարց է, որ երկխօսութեամբ եւ խաղաղ միջոցներով պիտի լուծուի: Թուրքիան մտահոգ է իր հիւսիսային սահմանին ապահովութեան համար, սակայն այս մէկը կ'իրականանայ այն պարագային, երբ Անգարա վերջ կու տայ հիւսիսային Սուրիոյ մէջ իր բռնատիրութեան եւ շրջանի ժողովրդագրական պատկերը փոփոխութեան ենթարկելու փորձերուն:

-Թուրքիոյ մէջ սուրիացի տեղահանուածներուն կամաւորաբար տուն դարձնելու ապահովելու թրքական կողմին խոստումները իրատեսական չեն, որովհետեւ այս հարցը առաջին հերթին կապ ունի տնտեսութեան հետ: Սուրիան աղէտալի տնտեսական իրավիճակէ կը տառապի, հետեւաբար Թուրքիան եւ Արաբական Ծոցի երկիրները պէտք է զօրակցին Սուրիոյ տնտեսական տագնապի մեղմացման համար, մինչդէռ ներկայ կացութիւնը կը քաջալերէ գաղթը, ոչ թէ տունդարձը:

ԱՐՅԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԽՄԲԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՆԴԻՂԱԾ ԵՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ԽԱՂԱՂՈՂԱԶ ԶՕՐԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ

Արցախի Հանրապետության խորհրդարանական 5 ուժերու ղեկավարները 23 Օգոստոսի առաւօտեան, հանդիպած են Ռուսիոյ խաղաղապահ զօրակազմի ղեկավարութեան հետ:

Հանդիպման առիթը Հայաստանի մէջ Ռուսիոյ ղեկավարող-խորհրդական Մաքսիմ Սելեզնեւիչի՝ վերջերս հրապարակած յայտարարութիւնն էր, ինչպէս նաեւ Օգոստոսի սկիզբը Ատրայէճանի կողմէ հրադադարի հերթական խախտումն ու ապահովական հարցերը:

Հանդիպումին ընթացքին վերոնշեալ հարցերուն շուրջ Ռուսիոյ խաղաղապահ զօրակազմի պատասխանատուներուն կողմէ տրուած են պարզաբանումներ: Մասնաւորապէս յղում կատարելով 9 Նոյեմբեր 2020-ի եռակողմ յայտարարութեան, ընդգծուած է, որ Նոր երթուղին պիտի ունենայ Նոյն միջանցքի իրական կարգավիճակը, եւ պիտի պահպանուին բոլոր ապահովական բաղադրիչները՝ սկսեալ 5 քմ-ոց ապահովական գօտիէն մինչեւ Ռուսիոյ խաղաղապահ ուժերու անցակէտերու տեղակայումը:

Անդրադառնալով վերջին իրադարձութիւններուն, Ռուսիոյ խաղաղապահ զօրակազմի ղեկավար անձնակազմը յայտնած է, որ օգոստոսեան ղեպերուն գծով կատարած են անհրաժեշտ եզրայանգումներ, միեւնոյն ատեն անոնք վստահեցուցած են, որ լրացուցիչ ջանքեր կը գործադրեն՝ ապագային նմանօրինակ խախտումներ կանխելու եւ մեր բնակչութեան պատշաճ ապահովութիւնը ապահովելու համար:

ՀԱՅ ԴԱՏԻ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՅԱՆՃՆԱԽՈՒՄԲԸ ՔՈՆԿՐԵՍԻՆ ԿՈՉ ՈՒՂՈՎԾ Է ՅԵՏԱՔՆՆԵԼՈՒ ՆԱԽԱԳԱՀ ԴԱՅՏՆԻ ԿՈՂՄԷ ԱՐՅԱՆԻ ՕԺԱՆՎԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԶՏՐԱՄԱԴՐԵԼՈՒ ՀԱՐՅՈՒ

Հայ Դատի Ամերիկայի Յանձնախումբի Նախագահ Ռաֆֆի Համբարեան նամակով դիմած է ԱՄՆ Ծերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու պալատի անդամներուն՝ կոչ ուղղելով յետաքննութիւն կատարելու Պայտընի վարչակազմին կողմէ Արցախի ժողովուրդին մարդասիրական օգնութիւն չտրամադրելու մասին, որովհետեւ Արցախ ենթարկուած է յարձակումի եւ ցեղային զտումներու, ինչպէս նաեւ ունի սնունդի, ջրի, վառելանիւթի ու կենսապահովման համար անհրաժեշտ այլ աղբիւրներու տագնապ:

Յղումը ընելով «Արցախի հայերուն սովամահ տեսնելու Ատրայէճանի կառավարութեան մտադրութիւնը», Համբարեան ընդգծած է. «Ամերիկեան վարչակազմը Արցախի մէջ ապրող հայ ընտանիքներուն մարդասիրական օգնութիւն գրեթէ չէ դրկած»: Հայ Դատի Ամերիկայի Յանձնախումբի Նախագահը նաեւ նկատած է՝ «Ամերիկեան պետք չէ մեղսակից ըլլայ Ատրայէճանի կողմէն Արցախի հայ բնակչութեան ցեղային զտումին»: Հայ Դատի Ամերիկայի Յանձնախումբի քարտուղար Էնտոնի Պլինքընի եւ Միջազգային Չարագման Ամերիկեան Գործակալութեան ղեկավար Սամանթա Փաուերի միջոցով Պայտընի վարչակազմէն ստանալ հետեւեալ չորս հարցերուն պատասխանները.

– Ի՞նչ որոշակի գործողութիւններու ձեռնարկած է Պայտընի վարչակազմը՝ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ապրող եւ վտանգի տակ գտնուող հայերուն օգնելու համար (ծրագիրներու տրամադրում, գործընկերներու տուեալներ, պիտոճէ, ապրանքներ եւ համապատասխան այլ տեղեկատուութիւն):

– Արդե՞ք Պայտընի վարչակազմը իրականացուցած է մարդկային ճգնաժամի մէջ գտնուող Արցախի հայ բնակչութեան կարիքներու գնահատումը:

– Պայտընի վարչակազմը պիտոճէի ինչպիսի՞ ծաւալ համարած է բաւարար եւ նպատակայարմար Արցախի հայ բնակչութեան առջեւ ծառայած մարդկային ճգնաժամը լուծելու համար:

Հայ Դատի Ամերիկայի Յանձնախումբի համակիրները, օգտագործելով յանձնախումբի համացանցային կայքի կարելիութիւնները, տասնեակ հազարաւոր նամակներ դրկած են իրենց շրջաններու օրէնսդիրներուն՝ պահանջելով ամերիկեան օժանդակութիւն տրամադրել Արցախին:

ՀՀԴԲիւրոյի Հայ Դատի Կեդրոնական Գրասենեակ 23.08.2022

32 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ 23 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒԹՅԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹՅԱՆ ՀՈՉԱԿԱԳԻՐԸ

32 տարի առաջ՝ 23 Օգոստոսին, Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի առաջին նստաշրջանին ընդունուեցաւ Հայաստանի Անկախութեան հռչակագիրը, որով Հայաստանի անկախ պետականութեան հաստատման գործընթացին սկիզբը դրուեցաւ:

Հռչակագրին մէջ արձանագրուած է. «Հայկական Խորհրդային Սովետական Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդը՝ արտայայտելով Հայաստանի ժողովուրդին միասնական կամքը, գիտակցելով իր պատասխանատուութեան հայ ժողովուրդի ճակատագրին առջեւ համայն հայութեան իղծերու իրականացման եւ պատմական արդարութեան վերականգնումին մէջ, ելլելով մարդու իրաւունքներու համընդհանուր հռչակագրի սկզբունքներէն եւ միջազգային իրաւունքի հանրաճանաչ ձեւաչափերէն, կենսագործելով ազգերու ազատ ինքնորոշման իրաւունքը, հիմնուելով 1989 թուականի 1 Դեկտեմբերի «Հայկական Խորհրդային Սովետական Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի վերամիաւորման մասին» Հայկական ԽՍՀ Գերագոյն Խորհուրդի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդի միատեղ որոշման վրայ, զարգացնելով

լով 28 Մայիս 1918-ին ստեղծուած անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդավարական անկախութեան, ինտիք ղնելով ժողովրդավարական, իրաւական հասարակարգի ստեղծումը, ԿԸ ՀՈՉԱԿԵ անկախ պետականութեան հաստատման գործընթացի սկիզբը»:

ՀՀ Անկախութեան մասին հռչակագիրը բաղկացած է 12 կէտերէ: Մեկնելով Հայաստանի անկախութեան մասին հռչակագրին դրոյթներէն՝ խորհրդարանը 21 Սեպտեմբերի 1991-ին որոշեց Հայաստանի տարածքին կազմակերպել հանրաքուէ՝ Խորհրդային Միութեան կազմէն դուրս գալու եւ անկախանալու նպատակով: Ընտրողներուն 99,5 %-ը քուէարկած է անկախութեան հռչակման ի նպաստ՝ 95% մասնակցութեան պարագայով: Հանրաքուէի արդիւնքներուն հիման վրայ 23 Սեպտեմբեր 1991-ին Գերագոյն Խորհուրդը Հայաստանը հռչակեց անկախ պետութիւն:

Հայաստանի անկախութեան մասին հռչակագիրը Հայաստանի Հանրապետութեան հիմնադիր փաստաթուղթն է եւ Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութեան հետ միասին անոր հիմնարար երկու փաստաթուղթերն մէկը: Ան սահմանադրութեան հետ կը կազմէ մէկ միասնական ամբողջութիւն, քանի որ ՀՀ սահմանադրութիւնը խարսխուած է Անկախութեան մասին հռչակագրին մէջ ամրագրուած սկզբունքներու եւ նպատակներու վրայ:

ԻՇԽԱՆ ՍԱՂԱԹԵԼԵԱՆ...

Սկիզբ՝ էջ 1

գոյութիւնը հարցականի տակ է, մենք այդ սկզբունքով չենք առաջնորդուած: Ծրագրային ելոյթներ ունեցած ենք բազմիցս»:

Սաղաթելեան ըսաւ. «Այս իշխանութիւնը հեռացնելու երկու ճամբայ կայ՝ հրաժարական եւ պաշտօնանկութիւն՝ խորհրդարանի միջոցով: Այս երկու տարբերակներէն որեւէ մէկը յաջողութեան կը հասնի բացառապէս համաժողովրդական լայն ընդվզումի, ապստամբութեան միջոցով, որովհետեւ ասոնք հակահայ իշխանութիւններ են: Եթէ համաժողովրդական ընդվզումի պատկերը չունենանք՝ ո՛չ հրաժարականը, ո՛չ պաշտօնանկութիւնը պիտի ըլլան: Մենք պետք է ունենանք հասունացած այդ իրավիճակը եւ Նոր մտնենք այդ գործընթացին մէջ: Պաշտօնանկութիւնը մեր օրակարգին մէջ է, մենք պիտի մտնենք գործընթացին մէջ այն ժամանակ, երբ կ'ունենանք նպաստաւոր պայմաններ»:

ՊՕՂՈՍ ՍՆԱՎԵԱՆԻ ԲԱՐՁՐԱՔԱՆՂԱԿԻ ԲԱՅՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՆՈՒՆՈՎ ՅԱԿՈԲ ՀԱԽԱԹԵԱՆԻ ԱՐՏԱՄԱՆԱԾ ԽՕՍԲԸ

Բարձրաքանակի մը բացման հանդիսությունը, անկախ մեծարեալին հանդեպ ցուցաբերուած հաւաքական յարգանքէն ու նաեւ մեր յիշողութեան մէջ անոր վաստակի դարբնումէն, աւելի խորիմաստ ու վաւերական խորհուրդ կը պարփակէ անտարակոյս:

Սփիւռքահայ գրականութեան անդաստանին մէջ անզուգական հսկայի մը նուիրուած այս բարձրաքանակը եւ անոր տեղադրումը Սփիւռքի այս անզուգական հայաւանին մէջ, այլապէս այդ խորիմաստ պատգամին կու տայ իւրայատուկ նկարագիր եւ հայ կեանքի ապրած այս պատմակշիռ փուլին, արժեքային համակարգի մը բազմաթիւ խորհրդածութիւններով կը ներկայանայ մեզի:

Այսօր Պօղոս Սնապեանի գրական հարուստ վաստակը ներկայացնելու պահը չէ: Այդ վաստակը այս բարձրաքանակէն շատ առաջ քան դակուած է մեր մտքին ու եկեղծակցութեան մէջ: Այո՛, անկեղծանայով՝ կարելի է անվարան հաստատել, որ Պօղոս Սնապեան բարձրաքանակներու եւ արձաններու կարիքը բնաւ չունի եւ պիտի չունենայ երբեք անմահութեան պատուանդանին վրայ մնալու համար, որովհետեւ ինք իր գրիչով հայ կեանքին մէջ քանդակած է վեհ ու բարձր՝ համամարդկային, համագային, հայրենական արժեքներ, որոնք ժամանակի փչած հողմերուն դիմաց իսկ դոյզն ցնցումն ալ չեն ապրիր:

Մեծարեալը այսօր մեծարելով՝ փաստօրէն իր արժեքին ու վաստակին վրայ յաւելեալ բան մը աւելցուցած պիտի չըլլանք, սակայն մենք ենք, որ հոգեպէս պիտի հարստանանք ու գօտեպնդուինք: Եկէ՛ք անկեղծութեամբ խօսինք ու հարց տանք, որ եթէ չըլլար Պօղոս Սնապեանը, այսօր սփիւռքահայ գրականութիւնը նոյնը պիտի ըլլա՞ր, գրականութեան բազմը այսքան ուժգնութեամբ պիտի բոցավառէ՞ր, պոլշեփկեան ապագայնացնող արշաւանքին դէմ թու՞մք ու վահան այս հզօրութեամբ պիտի կանգնեցուէ՞ր, Խորհրդային Հայաստանի մէջ սփիւռքահայ գրականութիւնը իբրեւ հաղորդութիւն ու սուրբ նշխար ձեռքէ ձեռք պիտի խլուէ՞ր ու ազգային գաղափարախօսութիւնը, այս խորքայնութեամբ, գրականութեան ճամբով պիտի ծլարձակուէ՞ր, եւ վերջապէս, պիտի ունենայի՞նք մեծ հոյլ մը գրականութիւնը պաշտող դաստիարակ նուիրեալներու, որոնք Պարոնին գործն ու առաքելութիւնը շարունակէին:

Յարգելի՛ ներկաներ եւ Պօղոս Սնապեանի վաստակի երկրպագուներ,

Այսօր այս բարձրաքանակը

կենսաւորող ու անկէ բխող պատգամները բազմաթիւ են, սակայն անդրադառնանք մեր այսօրուան հայ կեանքին մարտահրաւերներէն բխած կարեւորագոյն շեշտադրումներուն՝

Առաջին. սփիւռքահայ գրականութեան ակօսները ոռոգման կարիք ունին, նոր ծլարձակումները անհրաժեշտ են սփիւռքեան ներկայ փուլին նկարագիր տալու համար:

Անհրաժեշտ է Սնապեանի անխոնջ միտքն ու գրականութիւնը մնայուն շարժման եւ վերաթարմացման մէջ պահող մտաւորական ճիգը, որ այսօր ճառագայթէ մեր կեանքին մէջ:

Երկրորդ. դաշնակցական մտաւորականի տիպարը, որ իր գրիչով, խօսքով ու կեցուածքով կենսական է, որ հարստանայ սնապեանական շունչով: Այդ գրիչը սուրբ գրիչ է, մաքուր, խարագանող, բայց՝ ոչ վարկաբեկող, ճշմարտութեան ու արդարութեան համար անզիջող, հեռու՝ պատեհապաշտական ամէն տեսակի փորձութեան ու տկարացումներէ:

Երրորդ. մտաւորական մարդուժի հանդէպ մեր ցուցաբերած ակնածանքն ու յարգանքը պահելու անխարդախ եւ անսասան համոզումի ամբողջական ընկալումն է: Այդ յարգանքը անհրաժեշտ է, որ պէտքի կարելի ըլլայ տեր կանգնիլ մեր հոգեմտաւոր ժառանգութեան եւ հաւաքական կեանքի ղեկավարման բոլոր օղակներուն մէջ մտաւորական խօսքն ու կշիռը դարձնել գերակշռող:

Չորրորդ. հարկ է, որ գաղափարական խօսքը հեռու մնայ այսօրուան արհեստագիտութեան ճամբով ծաւալած աժան հռետորաբանութենէն, խեղաթիւրումներէն եւ հաւաքականութիւնը մոլորեցնող ամէն տեսակի միտումնաւոր ու կեղծ բառակոյտերու ճամբով մտածում գարգացնել եւ բարդոյթներու դրսեւորումներէ:

Հինգերորդ. հարկ է, որ համահայկական մտածողութիւնը եւ այդ առաքելութեան մէջ մտաւորականութեան դերակատարութիւնը մնան առանցքային ու տիրական: Բաժանարար նոր գիծերու տեղադրումը մեր ազգին մէջ մտաւորականութեան կողմէ պէտք է եկեղծարարի յախումն մերժուի:

Վեցերորդ. պահն է, որ Սփիւռքի մէջ հայ լեզուի նահանքը, գրականութեան հանդէպ տակաւ աճող

անտարբերութիւնը դառնան համագային հրատապ խնդիր, որովհետեւ այդ մէկը անփոխարինելի նախադրեալ է մեր գոյերթին ու լիւնելութեան համար:

Յարգելի՛ ներկաներ, Հայ կեանքը այսօր կ'ապրի խիստ ճակատագրորոշ իրավիճակ. հայրենիքը կանգնած է գոյութեան վտանգի դիմաց, տարածքներու կորուստն ու յանձնումը եւ, աւելի՛ն, ի տես այս վտանգաւոր կացութեան՝ անտարբերութեան ու կացութիւններուն համակերպելու հիւանդագին մտածողութեան համաճարակային տարողութիւնը ամէն վայրկեան կը թակէ մեր ազգին դարպասը: Դժբախտաբար հայրենի մտաւորականութիւնը իր տեղը զիջած է ընկերային ցանցերու վրայ աժան ու մեր արժեքային համակարգը ոտնակոխ դարձնող անգրագետ մարդոց փիլիսոփայութիւններուն եւ անբովանդակ արտայայտութիւններուն: Սնապեանի բարձրաքանակը այսօր կու գայ դառնալու զգաստութեան հրաւեր եւ կ'ահագանգէ ամէնուրեք: Մեր արդար ակնկալու-

թիւնն է, որ մտաւորականութիւնը հայրենի այսօրուան իշխանութիւններու կործանարար վարքագիծը մերժելու ու հայութեան բոլոր հատուածներուն մօտ հոգեփոխութիւն յառաջացնող առաջամարտիկը դառնայ:

Պօղոս Սնապեան միշտ ալ այդ հոգեփոխութեան յառաջացման ճակատամարտերուն գտնուեցաւ առաջին դիրքի վրայ, մնաց անկեղծ ու հաւատարիմ՝ իր համոզումներուն, հաւատարիմ՝ իր պայքարին, մնաց հաւատարիմ՝ ազգին, հողին ու հայրենիքին: Համագիւղացի իր գրչակիցին եւ իր ամբողջական սերն ու յարգանքը վայելող Երուարդ Պոյաճեանի այս տողերը կարծեք հարգատօրէն կ'արտացոլացնեն Սնապեանի եզակի անհատականութիւնն ու գործը:

«Պայքարիլ՝ ըսել է մեծնալ փորձիկներու ոճով, նմանութեամբ՝ ովկիանոսը սարսող թոյր պեկոծութեանց: Պայքարիլ՝ ըսել է ուժի եւ բարոյականութեան մրդիկ մը բարձրացնել հոգիներուն ցամաք աւազամասերուն վրայ. Աւել մը՝ մարդկային ընդհանուր ապականութեան համար»:

Այս բարձրաքանակը, սիրելիներ, պիտի մնայ այս տեսակի աննահանջ պայքարի ներշնչման մնայուն ու առյաւետ աղբիւր:

Այնճար, 14 Օգոստոս 2022

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ

Արամ Մանուկեան Ժողովրդային Տունը կարիքը ունի հետեւեալ պաշտօնեաներուն.

- Մատուցողի,
- Պահակի,
- Գինեպանի (Barman):

Փափաքողները կրնան ներկայանալ տնօրէնութեան, ամէն օր ժամը 12:00-էն մինչեւ 2:00:

Հեռահայն՝ 4641881:

*ԱՄՇ Տակ
Խնամակալութիւն*

ՊԱՇՏՈՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ

Չուարթնոց վարժարանը կարիքը ունի հետեւեալ պաշտօնեաներուն.

- Միջնակարգի անգլերէնի ուսուցիչի,
- Մանկապարտեզի ուսուցչուհիի,
- Տնտես-մայրիկի:

Փափաքողները կրնան ներկայանալ Չուարթնոց վարժարան Երկուշաբթի եւ Երեքշաբթի օրերը:

Հեռահայն. 4644104 - 0947 787260:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Հանգուցեալ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԵՄԵՐՃԵԱՆԻ

Հանգուցեալի մահուան Ա. տարելիցի հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի Կիրակի, 28 Օգոստոս 2022-ին, յաւարտ Ս. եւ Ամահ Պատարագի, Ս. Աստուածածին եկեղեցույ մէջ, Կիլլաներ - 3այլէպ:

Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւնները պիտի ընդունուին եկեղեցույ ներքնասրահէն ներս:

Պրիսմակետ

The Domino Effect

Մարուշ Երամյան

Ցեղասպանության հարիւրամեակի օրերուն, եգիպտահայ գաղութի պատասխանատուները, եգիպտոսի Թեմին Առաջնորդութեան աջակցութեամբ, իմաստուն ծրագիրը ունեցած էին Երեւանի յիշատակի պաշտօնական հանդիսութիւններուն հրաւիրելու Եգիպտոսի ՉԼՄ-ներուն (զանգուածային լրատուական միջոցներ) մէջ աշխատող յիսուն հոգի-նոց խումբ մը, մասնակցելու եւ մօտէն հետեւելու յիշատակի արարողութիւններուն եւ հանդիսութիւններուն:

Խումբը, իր վերադարձէն ետք, լայնածաւալ կերպով անդրադարձած էր Հայոց Ցեղասպանութեան, մանաւանդ որ Եգիպտոսի քաղաքական դիրքորոշումը կը քաջալերէր ատիկա:

Հինգ տարի ետք, 2020 թուականի երկրորդ քառորդին, Գահիրէի մէջ լոյս կը տեսնեն արաբերէն լեզուով գրուած վէպեր, հեղինակութեամբ Եգիպտացի գրագետներու: Այդ վէպերը կ'անդրադառնան, ուղղակի թէ անուղղակի կերպով, հայութեան, Հայոց Ցեղասպանութեան, գաղթականութեան եւ անոնց հետեւանքներուն: Վէպերուն գլխաւոր հերոսները ընդհանրապէս Եգիպտոս ապաստանած հայերու յաջորդ սերունդներն են:

Ճիշդ է, որ հայ կերպարներ յաճախ երեւցած են արաբական վէպերու մէջ, մանաւանդ սուրիացի գրագետներու հեղինակութեամբ, սակայն սոր է, որ Հայկական Ցեղասպանութիւնը ինք կը դառնայ առանցքը ամբողջ վէպի մը:

Հատորը, որուն վրայ կ'ուզ ենք հրաւիրել ընթերցողին ուշադրութիւնը, Եգիպտացի երիտասարդ վիպագիր Մայսարա ալ-Տանտարուիի «Վերջին Ընթրիքը» խորագրուած վէպն է: Վէպը մեծ հետաքրքրութեամբ կ'ընթերցուի, ոչ միայն որովհետեւ կառուցը կուռ է եւ բաւական գրաւիչ, այլ նաեւ որովհետեւ արկածախնդրական գիծ մը ունի, որ կը ստիպէ ընթերցումը շարունակել, մինչեւ ավարտ:

Աւարտը սակայն ... բաց ավարտ մըն է, ճիշդ մեր դատին նման, որ իր արդար լուծումին կը սպասէ:

Դէպքերը կ'ընթանան Գահիրէի շքեղագոյն ճաշարաններէն մէկուն մէջ, որուն տերը հայ է, իսկ ամբողջ աշխատախումբը իր անմիջական ընտանիքն է, Ցեղասպանութենէն ճողորպած եւ իրենք զիրենք հաստատած մարդոց յաջորդական երկու սերունդներու ներկայացուցիչներ:

Այդ ճաշարանէն ներս ընթրիքի մը հրաւիրուած են վեց կարկառուն անձնաւորութիւններ, իւրաքանչիւրը ի'ր մասնագիտութեան մէջ նշանաւոր: Չիրար հազիւ կը ճանչնան, կամ լսած են միայն իրարու մասին: Իրենք ալ կը մտածեն թէ ի՞նչ է զիրենք կապողը եւ ինչո՞ւ հրաւիրուած են այս ընթրիքին:

Անշուշտ այս վեց հրաւիրեալները մոռցած են իրենց պապերը, որոնք ... Ցեղասպանութեան մէջ դեր ունեցած մարդիկ եղած են:

Ճաշարանատերը շատ լաւ գիտէ օգտուիլ համացանցային սորագոյն միջոցներէն, որոնցմով սկսած է եւ կը շարունակէ սեղմել իր ցանցը այս վեցին շուրջ:

Վէպին մէջ, Հայոց Ցեղասպանութեան կողքին, կը ներկայացուի նաեւ Եգիպտացի միջինէն վեր դասակարգին կարծիքը շարդին եւ գաղթականութեան մասին, որ ... կարծիք իսկ չէ, պարզապէս պղտոր գաղափար մը, որուն մէջ յաճախ անարդարութիւն ալ կայ:

Կը ներկայացուի նաեւ Եգիպտոս ապրող երրորդ սերունդի հայու կերպարը, որուն համար արաբերէնը շատ անելի հարագատ է, բայց որ անընդհատ կը պախարակուի ծնողքին կողմէ, մայրենիով չխօսելուն համար:

Գիրքը, որ գլխաւոր երեք գլուխներէ բաղկացած է, 349 էջերով, իր ավարտը կը գտնէ Սողոմոն Թեմիլիբեանի Թալաթ փաշայի գնդակահարման մանրամասն նկարագրութեամբ, կարծես որպէս յետադարձ արձագանգ վէպին դէպքերուն, կամ հաստատում մը, որ թէեւ վէպ, սակայն այդպիսի դէպք պատահած է անցեալին, այն ալ Եւրոպայի հզօրագոյն երկրին՝ Գերմանիոյ մէջ:

Վերջին էջին վրայ, վէպի մը համար անսովոր, նշուած են աղբիւրները, որոնք բազմաթիւ չեն, սակայն կարեւոր հանգրուաններ կը խորհրդանշեն մեր ժամանակակից պատմութեան համար եւ կը հաստատեն թէ հեղինակը ուսումնասիրական որոշ աշխատանք տարած է իր վէպը գրելէ առաջ:

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԱՆԿԻՒՆ

ԻՄ ԱՌԱՋԻՆ ՍԵՐ

Ալինա Հարկալեան

Իմ առաջին սիրոյ պատմութիւնը պատմե՞մ ձեզի...:

Այդ սերը միշտ իմ կողքին է, զգացումներուս արժեք տուողն է, կեանքիս դժուար օրերուն ինծի օգնողը եւ շա՛տ մեծ գուրգուրանք տաժողը: Իմ կեանքին աղն է ան, բոլոր երջանիկ պահերուս համեմը... կրնա՞ք կռահել թէ ո՞վ է ան: Ցատակացնեմ հարցումս՝ կրնա՞ք կռահել թէ ովքեր են անոնք...:

Այդ սերը որ գիս կը հարստացնէ եղբայրներուս սերն է:

Մենք երկուորեակ ենք, իմ գոյգիս՝ եղբօս, անունն է Ասատուր: Հակառակ անոր որ երկուորեակ ենք, զարմանալի ձեւով տարբեր ենք իրարմէ: Մեր անհատականութեան գիծերը, մտածելակերպը, նոյնիսկ մեր դիմագիծը տարբեր են: Յաճախ կը վիճաբանինք, մեր կարծիքները միշտ հակասական են, տեսաբար զիրար կը քննադատենք, բայց միշտ ալ զիրար կ'ամբողջացնենք:

Եղբայրս իմ երկրորդ կէսն է: Իր տխրութեան պահուն ես ալ տխուր եմ: Իր ուրախութեան պահուն ես՝ իրմէ անելի ուրախ: Մէկս միւսին ապրումները լիովին կը զգայ: Երբ կը յիշեմ, որ երիտասարդներ պիտի դառնանք եւ տարբեր ճանապարհներ ընտրենք կեանքի մէջ՝ սկսեալ համալսարանի ճիւղերէն, կեանքը մոխրագոյն կը թուի ինծի, որովհետեւ եղբայրս կողքս պիտի չըլլայ, ինչպէս եղած է մինչեւ հիմա:

Ունիմ նաեւ մեծ եղբայր մը, աննման եւ հոգատար ընկեր մը: Մեր կեանքին մէջ բոլորս ալ անխտիր ունինք խտեալ անձ մը, որմով հետաքրքրուած ենք եւ կ'ուզ ենք ամէն բան իմանալ իր մասին: Իմ իտեալը Գօգօս է, որուն ազդեցութիւնը մեծ է կեանքիս վրայ: Ուր որ երթամ, ինչ ալ ընեմ, եղբօս անձը իմ անձին ընդմէջէն կրնամ տեսնել: Անսահման շտրկակալ եմ իրմէ, որովհետեւ ահագին բան սորվեցուցած է ինծի:

Եղբայր ունենալը բախտաւորութիւն է: Կեանքի մէջ առաջին եւ անկեղծ սերն է ան: Ես կը հաւատամ, որ եղբայրներս կեանքին ինծի պարգեւած նուէրներն են:

Մեր սիրելիներուն արժեքը գիտնանք: Անոնք մեր կեանքը կը հարստացնեն:

ՀՅԴ

ՀԻՄՆԱԴԴԻՐՆԵՐԸ

Գօեց՝ Չամեն Ծուխալեան

ՀՄԸՄ-Ի ՀԱԼԷՊ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Համաշխարհային սկաուտության հիմնադիր Լորտ Պեյտն Փաուլ կ'ըստ. «Բանակումի ընթացքին սկաուտին շահած փորձառությունը կը համապատասխանե ժողովասարահներու մէջ տեղի ունեցած վեց ամսուան տեսական ուսուցումներուն»: Այս սկզբունքն մեկնելով տարեկան բանակումը դարձած է սկաուտության հետապնդած կարեւորագոյն նպատակներն մէկը: ՀՄԸՄ-ի Հալէպ Մասնաճիւղի Սկաուտ Խորհուրդը այս տարի եւս կազմակերպեց իր տարեկան բանակումը, որ տեղի ունեցաւ 7-14 Օգոստոս 2022-ին, ՀՄԸՄ-ի բանակավայրէն ներս: Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը, Գայլ-

Արծուիկ միաւորի Կարմիր վոհմակ երամը, ինչպէս նաեւ փողերախումբը 160 քոյր-եղբայրներով իրենց մասնակցութիւնը բերին այս անմոռանալի բանակումին:

Բանակումը կը կոչուէր «Մանուէլ Հալլաճեան» բանակում, որուն ընդհանուր պատասխանատուն էր մասնաճիւղի խմբապետ եղբ. Կիրակոս Գարամանեան:

Սկաուտները եօթը օր ապրեցան հայաշունչ Քեսապի կախարդական բնութեան ծոցը եւ հաւատալով հաւաքական աշխատանքի անհրաժեշտութեան՝ կիրարկեցին զանազան դաստիարակչական եւ գործնական ծրագիրներ:

Երկուշաբթի առաւօտեան անոնք ժամանեցին բանակավայր եւ անմիջապէս անցան ժրջան աշխատանքի: Ոմանք վրաններ լարեցին, ուրիշներ գոյքերը դասաւորեցին եւ այսպիսով ընթացք առաւ բանակումի յայտագիրը:

Սկաուտները բաժնուեցան ութը խումբերու, որոնք կը կրէին ՀՄԸՄ-ի հիմնադիր սերունդի անունները. «Վահրամ Փափագեան», «Գրիգոր Մերձանոֆ», «Գարլո Շահինեան», «Լեւոն Յակոբեան», «Տիգրան Խոյեան», «Յ. Ճոլոլեան», «Հայկ Ճիգմեճեան» եւ «Վահան Չերագ»:

Յատկանշական էր այս տարուան բանակավայրի գեղեցիկ յարդարումը եւ մանաւանդ կեդրոնը կանգնած կայմը, որուն պատրաստութեան համար մասնաճիւղի նախկին խմբապետը՝ եղբ. Յակոբ Ուրիշիկեանը հոյակապ աշխատանք տարած էր:

Խոհարարին պատրաստած ճաշերն ալ համել էին: Ան ջանք չխնայեց բանակողներուն հրամցնելու ախորժաբեր կերակուրներ եւ գոհացնելու բոլորին ճաշակը:

Բանակումի առաջին օրը՝ Երկուշաբթի, 8 Օգոստոս 2022-ին, Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ գերշ. Ս. Մասիս Ս. Եպս. Չոպուեան բանակավայր այցելեց: Սրբազան հօր ընկերակցեցան Հոգշ. Հայր Մանուկ Աբղ. Պարիխանեանը եւ Քեսապի Հոգեւոր Տեսուչ հոգշ. Ս. Անդրանիկ Աբղ. Զիւրիմեանը:

Սրբազան Հայրը ջերմ ընդունելութիւն գտաւ սկաուտներուն կողմէ, որոնք փողերախումբի ընկերակցութեամբ «պատուի առ»-ով դիմաւորեցին զինք: Հոգշ. Ս. Անդրանիկ Աբղ. Զիւրիմեան բարի գալուստ մաղթեց սկաուտներուն, ապա հրաւիրեց Սրբազան Հայրը փոխանցելու իր պատգամը:

Սրբազան Հայրը իր խօսքը ուղղեց սկաուտներուն եւ ըսաւ. «Ամէն տարի Քեսապի գալիս վայելելու այս գեղեցիկ բնութիւնը եւ ապրելու եղբայրական ու ընկերային գեղեցիկ պահեր: Երիտասարդի մը նկարագրի կազմաւորման համար, ուսման կողքին, շատ կարեւոր է ընկերային կեանքի փորձառությունը եւ այսօր դուք այդ մէկը կը պարտիք ՀՄԸՄ-ի մեծ ընտանիքին, որ ձեզ այստեղ համախմբեց, որպէսզի ձեր մէջ զարգանան եղբայրասիրութիւնը, հայրենասիրութիւնը եւ ազգային արժէքները: Դուք հայ ազգին փոքրիկ բանակն էք եւ ձեր կամքի ուժով այս միութեան մէջ պիտի շարունակէք ձեր աննահանջ երթը»:

Ան դիտել տուաւ, որ բանակումը ոչ միայն առիթ կ'ընծայէ անհատին հաւաքական կեանք մը ապրելու, այլեւ անկկա լաւագոյն միջոցն է ապագայի ղեկավարներ պատրաստելու: Ապա յայտնեց, որ ինք հպարտ կը զգայ երբ ՀՄԸՄ-ականները միակամ կը տեսնէ, որովհետեւ Սփիւռքի ուժը կը կայանայ իր միութեան մէջ:

Աւարտին Սրբազան Հայրը ներկայ գտնուեցաւ դրօշակի արարողութեան: Ան բարի կեցութիւն մաղթեց սկաուտներուն եւ օրինեց բանակավայրն ու բոլոր բանակողները:

Յաջորդող օրերուն յայտագիրը ընդգրկեց հետախուզական արշաւ դէպի «Չալմա» լեռ, դասախօսութիւններ, երգի ուսուցում, ռալլի, հարց-պատասխանի մրցում եւ ձեռնային աշխատանքներ:

Իւրաքանչիւր գիշեր տեղի ունեցան հաճելի խրախմբանքներ, որոնք ընթացքին սկաուտները խարոյկին շուրջ համախմբուած երգեցին ազգային եւ հայրենասիրական երգեր:

Այս բոլորին կողքին, փողերախումբը, որ կը բաղկանար 33 անդամներէ, բանակումի ընթացքին շարունակեց իր հերթական փորձերը եւ իր հմայիչ կատարողութեամբ մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց բանակավայրէն ներս:

Բանակումի հիւր դասախօսն էր եղբ. Յարութ Լևոնեան: Ան սկաուտներուն ներկայացուց «Ինչպէ՛ս Ծառայել Ազգին ու Հայրենիքին» խորագիրով դասախօսութիւն մը, որուն աւարտին պատասխանեց իրեն ուղղուած հարցումներուն:

Սկաուտները նաեւ արշաւեցին դէպի Քեսապի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցի: Այնտեղ Քեսապի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Ս. Անդրանիկ Զիւրիմեան սկաուտներուն փոխանցեց Ս. Աստուածածնայ եւ Վերափոխման տօնին խորհուրդը:

Բանակումի ընթացքին ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Մանուկ Թեօշկերեան բանակավայր այցելեց: Անոր ընկերակցեցան Հալէպի Վարչութեան անդամներ եղբ. Ալեքսան Պալեան եւ եղբ. Կարո Ապաճեան:

Եղբ. Մանուկ շնորհաւորեց քոյրերն ու եղբայրները համաշխարհային սկաուտութեան 115-րդ ամեակին եւ հայ սկաուտութեան հիմնադրութեան 110-րդ ամեակին առիթով: Ան ըսաւ, որ հայ պատանին սկաուտութեան ընդմէջէն կը սորվի ազգասիրութիւն, հայրենասիրութիւն եւ կը թրծուի ՀՄԸՄ-ի շունչով: Ապա յայտնեց, որ Բանակումները սկաուտական կեանքի կենդանի պատկերներն են եւ անոնք առիթ կ'ընծայեն սկաուտին գործնական կերպով կիրարկելու ամբողջ տարուան ընթացքին իր ստացած գիտելիքները: Աւարտին, ան բարձր գնահատեց Սկաուտ Խորհուրդին աշխատանքը, ապա իր բարեմաղթութիւնները յայտնեց սկաուտներուն:

Շաբաթ երեկոյեան ՀՄԸՄ-ի Հալէպ Մասնաճիւղի սկաուտներն ու փողերախումբը իրենց մասնակցութիւնը բերին Սուրիոյ զբօսաշրջութեան նախարարին եւ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդին հովանաւորութեամբ Քեսապի մէջ տեղի ունեցած զբօսաշրջութեան փառատօնին:

Իսկ Կիրակի, 14 Օգոստոս 2022-ին, սկաուտները ներկայ գտնուեցան Քեսապի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցի, ուր յետ Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագին տեղի ունեցաւ Խաղողօրինեց, ապա հովանաւորութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդին եւ կազմակերպութեամբ ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջ. Վարչութեան, Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնին առիթով տեղի ունեցաւ սկաուտական աւանդական տողանցք, մասնակցութեամբ՝ Հալէպի, Լաթաքիոյ եւ Քեսապի մասնաճիւղերու փողերախումբերուն եւ սկաուտական կազմերուն:

Կիրակի երեկոյեան, հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդին, մեծ շուքով տեղի ունեցաւ խարուկահանդէսը, որուն ներկայ գտնուեցան նաեւ Հոգշ. Հայր Մանուկ Աբղ. Պարիխանեան, Քեսապի ու Շրջակայից Հոգեւոր Տեսուչ հոգշ. Ս. Անդրանիկ Աբղ. Զիւրիմեան, Արժ.Ս. Արշակ Աւագ Զիւրիմեան, Ալաճաճեան, ՀՄԸՄ-ի Կեդր. Վարչութեան անդամ եղբ. Մանուկ Թեօշկերեան, Պատկան Մարմինի, Ազգային Վարչութեան եւ ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներ, ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան անդամներ, ՀՄԸՄ-ի Սուրիոյ Շրջանային Սկաուտ Խորհուրդն ու Խմբապետութիւնը, ՀՄԸՄ-ի Հալէպ Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամներ, հալէպահայ միութիւններու եւ հաստատութիւններու ներկայացուցիչներ, ծնողներ եւ հրաւիրեալներ:

ՀՄԸՄ-ի շեփորախումբը բանակավայրէն ներս հնչեցուց Սուրիոյ եւ Հայաստանի քայլերգները, ապա ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգեցին Հայաստանի եւ Սուրիոյ նահատակներուն յիշատակը: Օրուան բեմավարներն էին Արի-Արեւոյշ միաւորի փոխպատասխանատու փոխխմբապետ եղբ. Ժորայր Կարապետեան ու Մոկի միաւորի պատասխանատու

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

-

ԽՈՅ
Այս շաբաթ ծրագրած էք կատարել որոշ գործեր, որոնց յաջողութիւնը քիչ մը պիտի ուշանայ: Եթէ հանդարտ ու համբերատար ըլլաք, դիւրաւ պիտի հասցնէք գանոնք դեպի խաղաղ և անհիստ:
-

ՏՈՒԼ
Այս շաբաթ նոր ու շահաբեր գործի մը առիթը պիտի ներկայանայ ձեզի: Օգտագործեցէ՛ք զայն ամէն գնով ու պիտի յաջողիք:
-

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ
Տիեզերքի կանոնը կ'ըսէ. «Ի՞նչ որ կու տաս՝ տասնապատիկը կ'առնես»: Հետեւաբար զգուշութեամբ վարուեցէ՛ք ձեր շուրջիներուն հետ, մի՛ վիրաւորեք զանոնք եւ օգնեցէ՛ք բոլորին:
-

ԽԵՑՂԵՏԻՆ
Խնձոքի մը պիտի ներկայանաք եւ չափազանց հրճուիք: Երջանկութիւնը ձեզի պիտի շրջապատէ այս շաբաթ:
-

ԱՌԻԾ
Յոռետես մի՛ ըլլաք: Ձեր խնդիրները խաղաղութեամբ եւ հասկացողութեամբ լուծեցէ՛ք: Խաղաղասեր եղէ՛ք եւ պիտի հասնիք ձեր նպատակին:
-

ԿՈՅՍ
Հարգատներու հեռաւորութիւնը կ'ընկճէ ձեզ այս շաբաթ: Քիչ մըն ալ համբերեցէ՛ք ու պիտի միանաք ձեր սիրելիներուն:
-

ԿՇԻՈՔ
Փոքր ձախողութենէ մը ետք պիտի վերականգնիք եւ հաստատ քայլերով շարունակէք ձեզի վստահուած գործը: Շնորհալի էք եւ յարգուած ձեր շրջապատին կողմէ:
-

ԿԱՐԻՃ
Միութենական կեանքի մէջ թերութիւններ չէք հանդուրժեր: Միայնքը սրբազրելու ձեր ջանքերը շարունակեցէ՛ք: Դուք պիտի գնահատուիք ձեր ունեցած դիւանագիտութեան շնորհիւ:
-

ԱՂԵՂԱՊՈՐ
Ընտանեկան պտոյտ մը ձեզ պիտի կ'ագոյրէ ու ջերմացնէ ձեր մթնոլորտը: Ականջ տուէ՛ք ձեր գաւակներուն պահանջներուն եւ քաջալերեցէ՛ք անոնց ձեռքբերումները:
-

ԱՅՏԵՂՋԻՐ
Բախումներէ հեռու մնացէ՛ք: Միրալի վերաբերմունք ցուցաբերեցէ՛ք բոլորին հանդէպ: Այսպիսով պիտի սիրաշահիք ձեր շրջապատը եւ հարցերուն լաւագոյն լուծումները պիտի գտնէք:
-

ՋՐՅՈՍ
Դուք ձեզ մի՛ ծանրաբեռնէք յաւելեալ գործերով: Միրելիի մը ներկայութիւնը, ինչպէս նաեւ հաճելի պտոյտ մը բարերար ազդեցութիւն կրնան ունենալ ձեր վրայ: Միշտ ժպտեցէ՛ք:
-

ՋՈՒԿ
Որոշ հեռաւորութիւն պահպանել պէտք է գիտնաք ձեր բարեկամներէն ու ամէն ընտանեկան հարց չպարզեք անոնց դիմաց:

Նուշիկ Սողոյեան-Առաքելեան

ԱՄՐԱՆ ԱՆՈՐԺԱԲԵՐ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ՝ ԹՈՒՉՆ ՈՒ ԽԱՂՈՂ

Այս շրջանին մեր շուկաները ողորդուած են թուզի եւ խաղողի վաճառքով: Պտղավաճառներու մօտ, կառքերու վրայ կը պսպղան խաղողին եւ թուզին ախորժաբեր գոյնն ու տեսքը:

ԾԱՆՕԹԱՆԱՆՔ ԹՈՒՉԻՆ ՕԳՏԱԿԱՐ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Սեպտեմբերին հասունցող համեղ ու քաղցր պտուղներն է թուզը, որ հազարամեակներու պատմութիւն ունի: Անոր մասին յիշուած է նաեւ Աստուածաշունչին մէջ:

Ան ոչ միայն մեղրահամ պտուղ մըն է, այլեւ չափազանց առողջարար մարդուս մարմնին ու գործարաններուն համար:

Առաւօտեան ձիթախիւղին թաթխուած քանի մը թուզ մեր առողջութեան կը նպաստեն: Սակաւարիւնութենէ տառապող մարդոց խորհուրդ կու տանք ճաշակել այս հրաշալի պտուղը: Անոր սննդանիւթերը արեան բարձր ճնշումը կը կարգաւորեն: Թուզը մեր մարմնին կը վանէ արեան վատ մաղձաճարպը (քոլեստերոլը), կը նուազեցնէ ճարպաթթուներու քանակը եւ թոյլ չի տար, որ անոնք կուտակուին մեր գարկերակներուն մէջ: Անոր համար ալ անհկա կրնայ սրտի տագնապներուն լաւագոյն կանխարգելիչը դառնալ: Թուզին մէջ գտնուող կրածինն (քալսիում) ու ֆոսֆորը կը նպաստեն մեր ոսկորներուն աճումին: Հետեւաբար անկ'ամրացնէ նաեւ մեր ոսկրային հիւստածքը:

Կրածինը կը նուազեցնէ սրտի անօթներուն լարուածութիւնը, կը թուլցնէ ու կը լայնցնէ գանոնք: Այսպիսով ան կը նուազեցնէ արեան լերդացումի հաւանականութիւնը: Թուզը կը նպաստէ նաեւ սրտի արագ տրոփումին կանոնաւորման եւ կը պայքարի լեարդի, երիկամներու, լիւտերու եւ շնչառական գործարաններուն մէջ յառաջացած բորբոքումներուն դէմ: Թուզը բարերար ազդեցութիւն ունի նաեւ երկաթի պակասէ տառապող հիւանդներուն համար: Անոր ջրային կամ կաթնային եփուկը հրաշալի միջոց է պաղառութեան դէմ պայքարելու համար:

Թուզի չիրն ալ բարձր սննդամթերք պարունակող սիւթ մըն է, որ ձմեռան կարելի է օգտագործել որպէս ջերմութիւն իջեցնող միջոց եւ սննդարար ուտեստ: Թուզ ճաշակեցէ՛ք եւ առողջ եղէ՛ք:

ԽԱՂՈՂԻՆ ՍՆՆԴԱՐԱՐ ԱՐԺԷՔԸ

Խաղողը իր իւրայատուկ համին եւ գեղեցիկ տեսքին շնորհիւ՝ սիրուած է տարածուած է աշխարհով մէկ: Քիչերը սակայն գիտեն, թէ որքան օգտակար է ան:

Խաղողը կը պայքարի հազի, գլխացաւի, մարտողական հարցերու եւ ստամոքսի բորբոքումներուն դէմ: Ան կը նուազեցնէ սրտի կաթուածներուն եւ երիկամային անբաւարարութեան վտանգը: Խաղողը ջերմութ կը հաղորդէ մարմնին եւ կը կանխարգիլէ կրծքագեղձի եւ աղիքներու քաղցկեղները:

Խաղողը հարուստ է կալիումով, կրածինով եւ ֆոսֆորով: Ան կը պարունակէ նաեւ քիչ քանակով պղինձ, երկաթ, մակնեգիում, սելենիում, սոտիում եւ զինկ:

Խաղողը հարուստ է նաեւ C եւ A կենսասնիւթերով: Կարմիր խաղողի գինին կը թելադրուի խմել արեան տկարութենէ տառապողներուն, յատկապէս՝ կիներուն:

Խաղողի գինին մասին քանի մը հետաքրքրական տեղեկութիւն.

-10.000 տարի առաջ Պատմական Հայաստանի տարածքին արդէն կը պատրաստէին ու կը խմէին կարմիր խաղողի գինին:

-Եւրոպայի մէջ խաղողի մշակմամբ սկսած են զբաղիլ յոյները, իսկ հետագային՝ Ք.ա. 7-րդ դարուն՝ նաեւ իտալացիներն ու ֆրանսացիները:

-Խաղողը բազմիցս նշուած է Սուրբ Գիորգի մէջ, ահա թէ ինչո՞ւ անհկա ազնուագարմ բոյս կը համարուի, իսկ խաղողի գինին՝ «սուրբ ըմպելիք»:

Մարզական

Ռաֆֆի Սիլահեան

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸՆ

- Սուրիոյ մարմամարզութեան հաւաքականը Լիբանանի մէջ տեղի ունեցած մրցաշարքին փայլուն արդիւնքներ արձանագրելով տիրացաւ հինգ ոսկի, հինգ արծաթ եւ եօթ պրոնզ մետալներու:

- Հալէպի Ահլի ակումբի պասքէթի տղոց խումբի լիբանանացի մարզիչ Ֆուատ Ապու Շաքրան ստորագրեց Լիպիոյ Իթթի-հատ կազմին մարզչութեան պաշտօնը: Ըստ Հալէպի ակումբին, լիբանանացի մասնագետին կրկին պիտի վստահուէր Ահլիի մարզչութիւնը, իսկ անոր հետ բանակցութիւնները հասած էին վերջին փուլ, սակայն Ապու Շաքրան փոխելով իր ուղղութիւնը մեկնեցաւ Լիպիա:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՈՄԷՉ ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ՍԻԹԻՆ ՄԻԱՅՄ

Անգլիոյ Մանչեսթըր Սիթի ակումբը իր պաշտօնական էջով յայտարարեց, թէ խումբին միացուցած է Պելճիքայի Անտըրլախտ խումբի կիսապաշտպան Սերժիո Կոմէզը: Ըստ ակումբի դիմատետրի էջին, Կոմէզ չորս տարուան պայմանագրութեամբ պիտի կրէ խումբի թիւ 21

տարագը, որ նախապէս կը հագուէր սպանացի Տեյվիտ Սիլվան: Յիշենք, որ ամառնային փոխադրաշրջանին Կոմէզ 4-րդ խաղացողն է, որ կը միասայ Սիթիին: Նախապէս կազմին միացած էին Ըրլինկ Հալանտը, Բեվըն Ֆիլիպսը եւ Սթիւըն Օրինկան:

ԻՆԹԵՐ ԵՎ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ 80 ՄԻԼԻՈՆ ԵՐՕ ԿԸ ՊԱՅԱՆՏԵ

Ֆրանսայի ախոյեան Փարիզ Սան Ճերմանը կը շարունակէ բանակցութիւնները Իտալիոյ փոխախոյեան Ինթերի պաշտպան Միլան Շկրինետարի փոխադրութեան հարցով: Ըստ Le Parisien-ին, միլանեան ակումբը 27-տարեկան մարզիկին համար պահանջած է 80 միլիոն եւրօ: Փարիզ Սան Ճերման պատրաստակամութիւն յայտնած է տրամադրելու 60 միլիոն եւրօ համաձայնութեան հասնելու համար: Սլովաքիոյ հաւաքականի ֆութպոլիստին պայմանագրութիւնը Ինթերի հետ նախատեսուած է մինչեւ Յունիս 2023: Անոր ծառայութիւններով հետաքրքրուած է նաեւ Լոնտոնի Թոթէնհամը: Շկրինետար Սամիթորիա խումբը լքելով Ինթերին միացած է 2017-ին: Իտալիա անցած տարեշրջանին ան մասնակցած է 35 հանդիպման եւ նշանակած է 3 կոլ:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 404)

Պատրաստեց՝ Մարինա ԶիլԱբօշեան-Պօղիկեան

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Հորիզոնական

1. Սերոբ Աղբիւրի ֆիտայիններէն՝ ..... Կարապետ, որ 1915-ին կը ձերբակալուի եւ Պիթլիսի մէջ կախաղան կը հանուի: Երկնային լուսատոր մարմին:
2. Հայ Եկեղեցւոյ տօնելի սուրբերէն՝ ..... Կիպրացի: Արեւ:
3. Անվերջնատառ՝ ձիու կռնակին վրայ հեծանելիք: Մղօն, դրդում: Փոքրացնող մասնիկ:
4. Հակառակ՝ տառի մը անունը: Կրկնուած ձայնաւորներ: «Հին Յունաստանի լեկտնոներն ու Առասպելները» գիրքին հեղինակը՝ Նիկոլայ Ալպերտովիչ .....:
5. 420: Ուստի: Պատեհութիւն:
6. Փոքրացնող մասնիկ: Ս. Գրիգոր Նարեկացիի աղօթագիրքը: 9061:
7. Որեւէ բանի վրայի մասը: Տառի մը անունը:
8. Ապրանքները հաստ կտաւով ծածկել: Յոգնակերտ մասնիկ:
9. Եղիկ, այծեամ: Հռչակ:
10. Երկպառակութիւն, անմիաբանութիւն: Լեռ: 430:
11. Աղբի թել: Ուշանալ, տնտնալ:
12. Համեմատոր հատիկներով բոյս: Հակառակ՝ խելօք, իմաստուն:

Ուղղահայեաց

1. Ձիթենեաց լեռան վրայ գտնուող գիւղը, ուր տեղի ունեցաւ Յիսուս Զրիստոսի համբարձումը: Ձայնանիշ:
2. Ժողովրդային խօսքը կ'ըսէ. «Այսօր կանխիկ, վաղը .....»: Ասպար:
3. Կանայ լիճի կղզիներէն: Հայկական հին տոմարի տասներորդ ամիսը:
4. Բուռ: Անկողմնակալ:
5. Մեղադրել, պարսաւել: Գրաբար՝ ո՛ր:
6. Սեպել, համարել: Աշակերտ:
7. Յոգնակերտ մասնիկ: Հակառակ՝ ժամանակ, միջոց:
8. Յարմար, պատշաճ: Կենդանացնող, կենսատու:
9. Տարածքի միաւոր: Ձայնաւոր տառեր: Դրան մուտք: Հակառակ՝ հանքային համեմ:
10. Պանդխտութիւն, ցրուածութիւն: 5002: Փոքրացնող մասնիկ:
11. Հալէպահայ գրող՝ Յակոբ Միքայելեանի պատմութեան հատորներէն: Առանց աղի:
12. Արցախեան ազատամարտիկ՝ .....Կրպեան:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 403)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ե	Փ	Մ	Ք	Մ	Վ		Ե	Ա	Ի		
2	Ս	Ա	Ե	Լ	Ք	Ա	Ս	Ս	Ս	Ի		
3	Վ	Ս	Լ	Ի	Ե	Պ	Ի	Ս				
4	Ս	Լ			Ի	Ս	Ս	Ի	Ք	Վ		
5	Լ	Ս	Ս	Լ	Ս	Ս	Ս	Ս	Ս	Ե		
6	Ս	Ս	Ե			Ս	Ի	Ք	Ս	Ս		
7	Ս	Ե	Լ				Ե	Ի	Լ			
8	Ս	Ք	Ս	Խ		Ս		Ք				
9	Ի	Ս	Ե	Ս	Ս	Լ	Ե	Ս				
10	Ե	Ս	Ք	Ս	Ս		Ի	Ք	Լ			
11	Ե	Ս	Ե	Ս	Ք	Ս	Ե	Ս	Լ	Ի		
12	Վ	Ս	Ք	Ս	Ք	Ի	Ս	Ե	Ի	Ե		

ԼՈՒՐԵՐ

Երկուշաբթի 29/8	Երեքշաբթի 30/8	Չորեքշաբթի 31/8	Հինգշաբթի 1/9	Ուրբաթ 2/9	Շաբաթ 3/9	Կիրակի 4/9
24° 41°	24° 40°	23° 39°	23° 38°	23° 38°	22° 37°	23° 36°

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ՝ ԵՐԵՎԱՆԻ «ՍՈՒՐՄԱՆՈՒ» ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՊԱՅՐՈՒՄԻՆ ԶՈՀՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀՈԳԻՆԵՐՈՒՆ ԽԱՂԱԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Օրինութեամբ՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, Կիրակի, 21 Օգոստոս 2022-ի առաւօտուն, Բերիոյ Հայոց Թեմի բոլոր եկեղեցիներէն ներս, յետ Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագին, Հոգեհանգստեան Պաշտօն կատարուեցաւ՝ Երեւանի «Սուրմալու» առեւտրական կեդրո-

րիամի օրինակին հետեւելով ծառայաւոր ըլլալու, գնատուած ճանչնալու, աստուածային ճշմարտութիւններուն հաւատալու եւ ապաշխարութեան ճամբով ու բարի գործերով արտայայտելու այդ հաւատքը: Պատարագէն ետք, Հոգեհանգստեան Պաշտօն կատարուեցաւ՝ Երեւանի «Սուրմալու» առեւ-

նի պայթումին զոհուածներու հոգիներուն խաղաղութեան համար:

Սրբ. Զառանկից Մանկանց Մայր եկեղեցւոյ Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագին հանդիսապետեց,

ապա Հոգեհանգստեան Պաշտօն կատարեց՝ Առաջնորդի Օգնական Հոգ. Տ. Մանուկ Աբղ. Պարիխանեան, ներկայութեամբ՝ ՀՀ Հալեպի Գլխաւոր Հիւպատոսութեան Խորհրդական Մեծարգոյ Դաւիթ Դաթեւեանի, ազգային գործիչ տիար Վրէժ Շագուպեանի, Ազգային Վարչութեան անդամներու եւ բարեպաշտ ժողովուրդին:

տրական կեդրոնի պայթումին զոհուած հայորդիներու հոգիներուն խաղաղութեան համար:

«Հոգւոցն Հանգուցելոց» աղօթքը արտասանելով Հայր Սուրբը մաղթեց, որ Ամենակալը պայթումին զոհուածներու հոգիները լոյսի մէջ պահէ եւ Երկնքի Արքայութեան արժանացնէ, իսկ անոնց հարազատներուն Ս. Հոգւոյն մխիթարութիւնը պարգեւէ:

Աւարտին, եկեղեցւոյ «Ն. Արբալեան» սրահէն ներս, Հայր Սուրբին, ՀՀ Հալեպի Գլխաւոր Հիւպատոսութեան խորհրդականին, Ազգ. Վարչութեան անդամներուն, ազգայիններուն, եկեղեցւոյ թաղականութեան, տիկնանց յանձնախումբին, աղքատախնամին եւ դպրաց դասին ներկայութեան ցաւակցութիւններ ընդունուեցան՝ պայթումին զոհուածներուն յիշատակին:

Հայր Սուրբը ողջունեց ՀՀ Հալեպի Գլխաւոր Հիւպատոսութեան խորհրդականին ներկայութիւնը եւ Բերիոյ Հայոց Թեմին անունով ցաւակցութիւն յայտնեց՝ զոհուածներու ընտանիքներուն, հաստատելով, որ որպէս սփիւռքահայեր միշտ Հայաստանի եւ Արցախի մեր հայորդիներուն կողքին կը գտնուին:

Բոլոր ներկաները սրտի խոր կըսկիծով «Տէրունական Աղօթք»-ը արտասանեցին՝ պայթումին զոհուածներու հոգիներուն խաղաղութեան համար:

Յիշատակն արդարոց օրինութեամբ եղիցի:

ԵՐԿԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՏՈՒՄԵՆ ԵՏՔ, Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՕՆԸ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒԵՅԱՒ ՂՆԵՄԻԷԻ Ս. ԳԵՐՈԳ ՎԵՐՈԾՈՒՄԸ ԵԿԵՂԵՑՈՅ ՄԷջ

Աւանդութեան համաձայն, Ս. Աստուածածինի Վերափոխման տօնը հանդիսաւորապէս կը յիշատակուէր, խաղողօրինէք եւ մատաղօրի-

կատարուեցաւ նորօրինեալ Սրբալոյս Միւռնոսով, 8 Յուլիս 2022-ին, ձեռամբ՝ Առաջնորդ Սրբազան Հօր:

Պահելով աւանդութիւնը, Երկար տարիներու ընդհատումէն ետք, Ուրբաթ, 19 Օգոստոս 2022-ին, Ղնեմիէի բնակիչներն ու գանազան շրջաններէն ժամանած ուխտաւորներ տօնական մեծ խանդավառութեամբ յիշատակեցին Ս. Աստուածածինի Վերափոխման տօնը, Ղնեմիէի Ս. Գերոգ վերանորոգուած եւ վերօծուած եկեղեցւոյ մէջ:

Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագ մատուցեց եւ յաւուր պատշաճի քարոզեց Արժ. Տ. Արշակ Ա. Զինյ. Ավանդեան:

Նէք կը կատարուէր Ղնեմիէի Ս. Գերոգ եկեղեցւոյ մէջ, տեղւոյն հայութեան եւ Սուրբի զանազան շրջաններէն ժամանած ուխտաւորներու

Եկեղեցւոյ օրինաբեր յարկին ներքոյ հնչեցին Աստուածամօր

ներկայութեամբ, տօնին յաջորդող շաբաթը:

Նուիրուած շարականներ՝ դպրաց դասին հոգեպարար կատարողութեամբ:

Յետ պատերազմին, Ս. Գերոգ եկեղեցին վերանորոգուեցաւ՝ Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեշան Առաջ-

Ս. Աստուածածինի Վերափոխման տօնին խորհուրդը փոխանցելով, Զահանայ Հայրը փառք եւ զոհութիւն վերառաքեց Ամենակալին, որ կրկին անգամ եկեղեցին պայծառացնելով տօնախմբութեան այս առիթը ընծայեց մեզի: Ան գնահատեց Ղնեմիէի թաղականութիւնն ու դպրաց դասը՝ իրենց նուիրական ծառայութեան համար:

Պատարագի աւարտին, դաւարագեղ բնութեամբ շրջապատուած եկեղեցւոյ շրջափակէն ներս, Զահանայ Հայրը խաղողօրինէք եւ մատաղօրինէք կատարեց:

Նորդ Գերջ. Տ. Մասիս Սրբ. Եպս. Զօպուեանի օրինութեամբ, Ղնեմիէի Թաղական Խորհուրդին ջանքերով եւ Ղնեմիէցիներու բարերարութեամբ, վերածաղկեցնելու Ղնեմիէի եւ շրջանի բնակիչներուն հոգեւոր կեանքը: Եկեղեցւոյ վերօծումը

Հաւատացեալները ուխտաւորաբար իրենց աղօթքները բարձրացուցին առ Աստուած եւ բերկրալի տօնին առիթով բարեմաղթութիւններ փոխանակեցին իրարու: